Ч. 144. Субота 29 червня (12 липня) 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с

Сойм краєвий.

(13-те і 14 те засіданє 1-оі сесиї.)

В дальшім ході передвчерашного соймового поранного засіданя промавляв між иншими і п. Гурик, обговорюючи поведенє урядників і екзекуторів при стяганю податків та причини селяньских страйків.

Є. Екс. п. Намістник ґр. Лев Пініньский полємізує з Королем і Стапіньским. Супротив Русинів він поводить ся з безсторонностию і зичливостию, та не почуває ся до жадної вини зглядом руского народу, заперечує, немов підвладні власти мали поручене попирати, чи толерувати корупцию в політичних цілях. Є хиби в адміністрациї, але всїх нараз усунути годі. Правда, що деякі справи, особливо що до реґуляциї рік, залягають в Намістиицтві, але те справи трудні і завилі, тому п. Намістник старає ся о утворене для них окремого департаменту.

Посол Ротер обговорює надужитя податковців, а відтак політичних урядників, пригадуючи арештоване пос. Вуйціка і редактора Реваковича; ріжні надужитя в Кракові.

На тім замкнено ґенеральну дискусию і вибрано ґенеральними бесідниками кс. Стояловского (contra) і Вл. Козловского (pro), почім засіданє замкнено о годині 4, мінут 15 по полудни.

Вечірне засіданє відкрив Єго Ексц. пан Маршалок о год. $8^1/_4$ вечером.

Посол кс. Стояловский застерігає ся против того, немов би Сойм не мав права забирати голосу в справах внутрішної політики. Є то право кождої одиниці і корпорациі, заґварантоване конституциєю. Тому бесідник осуджує надто дипльоматичне поведенє Сойму у вжесіньский справі і зреченє ся свого права, яко репрезентациї народної, замаркувати рішучо своє становиско в мальборскій справі. Дальше нарікає кс. Стояловский на польску прасу, говорить про своє сторонництво і полємізує дуже остро з п. Стапіньским.

Пос. Козловский полємізує з пос. Королем що-до угнїтаня Русинів. Твердить, покликуючись на виводи кс. Стояловского, що не Русинів польопізує ся, але цїлі польскі села русчать ся. Однак один нарід не повинен наставати па другого, бо на Руси є досить місця і на церков і на костел. Бесідник згадав про невідрадну парляментарну ситуацию і висказує ся з найвисшими похвалами про діяльність п. Намістника др. Пініньского, навіяну горожаньским духом і старанєм о добро краю. Відтак звертає ся против Стапіньского, який своєю критикою підриває повагу одинокого сойму, в якім звучить польска мова.

Ґенеральний референт ґр. Ст. Бадені відпирає заміт, немов би буджет був за мало прозорий. Нові дороги краєвої господарки небезпечнійші, бо не випробовані, так як давні. Упромисловити краю не може краєвий виділ, лише приватна підприємчивість; він може підпомагати єї лише пільгами на поли тариф, податків, комунікаций і др. Що-до инших замітів відкликує ся на слова пос. Козловского. Вкінци полємізує зі Стояловским і Королем та заявляє, що і на національнім становиску, після єго гадки, співділанє всїх станів є можливе.

По фактичних спростованях покінчено загальну дискусию над буджетом і замкнено засіданє о год. $12^1/_2$ по півночи.

Вчерашне засіданє почало ся відчитанєм петиций та інтерпеляций, з котрих одну, пос. Стапіньского, не відчитувано тому, що в ній находять ся сконфісковані прокураториєю місця з відозви в справі обходу ґрунвальдскої річнинї. Між інтерпеляциями були: пос. Старуха в справі трудности при видаваню пашпортів і в справі увільненя судом в Вишнївчику завідателя дібр в Росохачи, обжалованого о катованє служби і пос. Гурика в справі господарки війта в Груші.

З дневного порядку приступлено до подрібної дискусиї буджетової.

На внесенє п. Урбаньского увільнено всїх референтів поодиноких рубрик від мотивованя своїх відділів. Опісля до год. $1^1/_2$ попол. принято сїм перших рубрик буджету:

1) Кошти репрезентациї краю (237.972 К с. є о 22.300 К більше як попередного року). Забирав голос пос. Влад. Чайковский і пос. Гурик, відповідаючи на вчерашну бесіду пос. Козловского та критикуючи діяльність повітових рад.

2) Кошти заряду (731.967 К с. є о 59.769 К більше).

9)

ФОМА ҐОРДЄЄВ.

(З російского — Максима Ґоркого.)

(Дальше.)

Любов Маякина ходила тоді до пятої кляси в пансионї. Фома часто стрічав єї на улици, при чім она все чемно кланялась русявою головкою в гарній шапочцї. Она подобалась Фомі, але єї румяні лиця, веселі карі очи і червоні уста не могли затерти у Фоми дратуючого вражіня, якого дізнавав від єї чемних уклонів. Она була знакома з деякими ґімназиястами, і хоч між ними був Єжов, старий єго товариш, то Фому не тягло до них, і в їх товаристві чув себе звязаним. Єму здавалось, що всї они чванять ся перед ним своєю ученостию і сьміють ся з єго невіжества. Збираючись у Любови, они читали книжки, і коли він заставав їх при читаню книжок або при крикливих спорах, — они замовкали на єго вид. Все те відтручувало єго від них. Раз, коли він сидів у Маякиних, Люба попросила єго на прохід до саду, і там ідучи побіч него, спитала єго, з легкою вередливостию на лици:

— Чому ти такий бурмило.... і ніколи о нічім не говориш?

— О чім менї говорити, коли нічого не знаю! — коротко сказав Фома.

— Учись.... читай книжки....

— Не хоче ся менї....

— А ось ґімназиясти все знають і о всїм уміють говорити.... приміром Єжов....

— Єжова знаю.... він язикатий.

— Ти просто завидуєш єму.... Він дуже розумний... так. Небавом кінчить ґімназию і поїде в Москву на університет.

— Ну і щож з того? — рівнодушно сказав Фома.

— А ти все так останеш таким неуком....

— Ну, хотяй би і так....

— Як то красно! — глумливо замітила Люба.

— Я і без науки на своїм місци буду,— насьмішливо промовив Фома. — І всякому ученому ніс утру.... нехай голодні учать ся, а менї не треба того....

— Фи-фи, який ти дурний, злобний.... поганий! — згірдно сказала дївчина, і пішла, лишивши єго самого в садї. Злий і подратований, подивив ся за нею, повів бровами, і спустивши голову, скоро пішов в глуб саду.

Вже починав пізнавати принаду самотности і солодку отрую снів. Часто лїтними вечерами, коли всьо на земли прибираєсь в яркі краски, які побуджають уяву, — в грудь єго проникала якась туга за чимсь єму непонятним. Коли сидів денебудь в темнім куті саду, або лежав в ліжку, виринали поперед ним постати казочних царівен, — они являлись з лицями Люби і других знакомих єму дївчат, безшумно плавали перед ним в вечірнім сумерку, і споглядали в очи єго загадочними поглядами. Часами ті появи викликували в нім прилив сильної енерґії, і якби опоювали єго, — він вставав, і випроставши плечі, повною грудию пив пахучий воздух; однак деколи ті появи навівали на него сумовите чувство: єму хотїлось плакати, але соромно було слез, він здержував ся і все таки плакав. Або нараз серце єго билось від баженя висказати Господу свою вдячність і склонити ся перед Нам; слова молитви виринали в єго памяти, і дивлячись в небо, він довго шептав їх, одну за другою, і лекше ставало єму на серци, коли зливав в молитву надмір сил своїх...

Отець терпеливо і осторожно вводив єго в круг своїх торговельних інтересів, брав з собою на біржу, розсказував о перенятих замовленях і доставах, о своїх товаришах, описував єму, як они „вийшли в люди“, які маюгь маєток тепер, і які їх характери. Фома скоро присвоював собі діло, відносячись до всього серіозно і розважно.

— Розцвитає наше зїлє червоним маком!— усьміхав ся Маякин, кліпаючи очима до Гната.

А все-таки, навіть коли Фомі минуло девятнайцять лїт, — мав ще в собі щось дитинного, наівного, що єго відріжнювало від єго ровесників. Они сьміяли ся з него, уважаючи єго дурним, він держав ся від них здалека, позаяк захованє їх взглядом него дратувало єго. А вітця і Маякина, котрі не спускали єго з очий, та неясність характеру Фоми, наповняла поважними обавами.

— Не понимаю єго! — говорив Гнат смутний. — Веде солїдне житє, від баб, як гадаю, сторонить, для мене і для тебе є з всяким поважанєм, дасть собі всьо сказати:

3) Кошти лічення (2,380.000 К як в попереднім році) і 55.000 на кошти удержаня покинених дітий з заграниці.

4) Кошти щепленя (164.000 К).

5) Видатки санітарні (99.200 К). При сій рубриці пос. Меруновнч жадав запевненя емеритури окружним лікарям, що ухвалено.

6) Запомоги для добродійних товариств (справоздавець пос. Барвіньский) (60.648 К).

7) Видатки на цілн образованя і просьвіти, комісия предкладае: сума видатків: 881.700 К, доходів 245.150 К; — недобір 636.550 К має ся покрити з краєвих фондів. Слово забрав епископ Пельчар і обговорює шкільні відносини в галицких школах.

По промовах пп. Томашевского, Шаєра і Станіньского, котрі обговорювали шкільні відносини, забрав слово п. о. Богачевский і виголосив дуже довгу бесіду, що потревала до кінця засіданя, котре п. Маршалок закрив о год. 5-ій по полудни.

Новинки.

Львів дня 11 го липня 1902.

— **Учительскі петициї.** На передвчерашнім засіданю сойму ухвалено ряд петиций народних учителів і вдів по учителях, а іменно: І. Підгайному в Немилові почислити до емеритури два літа служби учительской з давнійших літ; І. Яремці в Журатині підвисшити емеритуру до 1000 К річно; Г. Комарницкому в Стрию почислити до емеритури 6 літ служби яко заступника учителя в гімназиї і підвисшити емеритуру на 725 К. річно; І. Козакови в Чермині підвисшити емеритуру на 480 К річно; М. Ґавліковскому підвисшити емеритуру до квоти 700 К; Р. Зеліньскому в Велиці, уділити одноразову запомогу 200 К; І. Паславскій в Ярославі підвисшити емеритуру на 640 К; В. Медвецкій призиати вдовичу пенсию 433 К і додаток на вихованє 7 дітий 216 К 67 с.; А. Стебницкій призиати дар з ласки на вихованє 4 дітий, річно 100 К; К. Польовій признати постійне удержаня 400 К річно, і додаток на вихованє 4 дітий по 60 К річно для кождого; Ґ. Людвиньскій призиати постійне засмотренє річно 100 К; С. Сквіжиньскій підвисшити пенсию вдовина 766 К 66 с. річно; С. Коблякевичевій підвисшити пенсию вдовичу на 840 К річно; Мазярскому в Надві, уділити одноразову запомогу 200 К; А. Гловацкій в Заліщиках уділити дар 100 К; М. Міхальскому в Теґобожу, признати потрійне засмотренє 400 К річно; В. Войнаровскому в Сіняві, уділити дар 100 К; Ф. Босакови в Мокрисках, почислити до виміру додатку 5-літного час его служби від 1 липня 1885 до 31 мая 1900; С. Балтаровичівній продовжити побір пенсиї сиротиньскої 216 К до покінченя 24 року житя. Петицию Д. Вінцковского відкинено.

— **Треба уміти собі порадити.** Звістно загально, що ніхто так борзо і легко не придумає якогось способу, щоби обійти якусь постанову або якийсь закон, як жиди, а звістно також, що жидам їх талмуд не позваляє в шабас їздити зелізницею. Але від чого жидівский розум? І на то знайшла ся рада, а яка — то довідуємо ся з російских ґазет, котрі розповідають таку історию. Кілька неділь тому назад їхало в суботу до Петербурга двох жидів, а з ними й один Росиянин, котрий опісля оголосив сю подію в ґазеті „Нов. Время“. Кілько разів поїзд рушив з якої стациї, побачив він, що ті жиди стали хитати ся то взад то наперед, мов би їх так гойдало яке човно, котрим филї кидають. Він тогди став розвідувати ся, що значилоби се явлище і ось що довідав ся. То їхали жиди з України до Петербурга, а що дорога далека, то шабас захопив їх в дорозї. Щоби же таки заїхати на час, а не прогрішити ся против талмуда, они взяли ся на способи. В талмуді сказано, що жидам вільно їхати в шабас на кораблях, отже проворні жидки понабирали води у великі баньки, посїдали на них і кілько разів поїзд пустив ся в дорогу они гойдали ся на баньках з водою удаючи що їдуть на корабли. Так був і вовк ситий і коза ціла; і нашї жидки заїхали до Петербурга, та й талмуд не гнїває ся на них, бо они прецї сидїли на водї, отже плили, а не їхали.

— **Добрих адміралів має Франция** і они видко так знають ся на морскій плавбі як французскі журналісти на ґеоґрафії, у котрих Львів лежить дуже часто в Румунії. Париска ґазета Matin розповідає яко річ правдиву, що адмірал Рустан, командант фльотилї, котра возила президента французскої републики Любета в гостину до царя заблукав ся на мори. Свого часу говорено, що то буря на мори опізнила приїзд Любета до дому: а тепер показує ся, що то було зовсїм щось иншого. Рустанови здавало ся, що він запливає до пристані в Дінкерцї, а то було тимчасом устє ріки Тамізи в Анґлії, де француска фльотиля мало що не попала ся на підводні скали.

— **Не аби яка артистка специялістка.** До купця Пфайфера у Відни прийшла оногди о 7 год. вечером якась пані і попросила его, щоби він її позволив виміняти дрібні австрийскі гроші за гроші вибивані на Угорщині. Купець не предвиджуючи нїчого злого, позволив її вибирати з своїх гроший угорскі монети і аж коли пані відійшла спостеріг ся він, що она украла ему 12 К і 92 с. Купець кинув ся зараз за злодійкою і ему удало ся єї зловити. Она зайшла була до другого купця, у котрого вже так само міняла грощі. Єї арештовано і показало ся, що то 31-лїтна артистка, котру на завсїгди видалено з Відня.

— **Важне для сьвященників і учителів народних.** Вже вийшла друга часть практичного провідника для катехитів, в котрій пояснює ся наука катехизму для II кляси згляднo для 3 і 4 степеня науки. Цїна 1 К 40 с., а з пересилкою почтовою о 10 с. більше. Набути можна в книгарні ім. Шевченка і Ставропигійскій.

— **Битва пачкарів зі сторожию пограничною.** На граници коло Михалович прийшло недавно тому до формальної битви межи пачкарями а російскою сторожию пограничною. Пачкарі, що переносили шовкові материї до Росиї, стрітили ся з російскими об'їздчиками і хотїли насамперед мирно погодити ся з ними, хотїли їм заплатити; але об'їздчики стали торгувати ся. Проводиром пачкарів був очевидно жид, Марко Кішель, отже коли переговори не довели до нїчого, кинулись пачкарі

порядна дївчина, а не молодець з него! І видаєсь не дурний він?

— На особі глупоти не видно, — говорив Маякин.

— І як можна з ним тут мудрим бути! Здає ся, як би він жадав на що.... оно так, як би у него полуда яка на очах була.... Єго покійна мати так само слїпо-непевно ходила по землї. Або Смолин, також з Африканки зродив ся, але два роки старший від него, а подивись, який він! То єсть, навіть трудно сказати, хто кому тепер у них голова: він вітцеви, чи отець синови? Хоче їхати учити ся, в якусь фабрику.... дорікає ще старому: ох, злеви мене — каже — тату, учили.... Так, так! А мій нїчого з себе щось такого не показує.... О Господи!

— Знаєш що, — радив Маякин, — ти сунь его з головою в яке небудь горяче діло! Се вже було би щось! Золото огнем пробують... Побачимо, які у него спосібности, як пустимо его на свободу.... Ти виправи его в Каму.... самого....

— Чи маю спробувати?

— Ну, зробить шкоду.... щось стратиш.... але за те будемо знати, що в нїм є?

— І в самім ділї, вишлю его, — рішив Гнат.

* * *

І весною Гнат виправив сина з двома суднами збіжа на Каму. Судна провадив пароход Гордеєва „Приліжний“, котрий командував старий знакомий Фоми, бувший матроз Єфим, тепер Єфим Ілїч, трийцятьлїтний, сяжнистий чоловік з лисячими очима, розумний, проворний і дуже строгий капітан.

Плили скоро і весело, тому що всї були вдоволені. Фома був гордий з того, що перший раз вложено на него відвічальне порученє. Єфим був раз з присутности молодого пана, котрий не робив єму за кожду яку небудь недбалість жадних заміток, приперчених рубашною лайкою, а добрий настрій обох головних осіб на суднї прямим проміном падав і на всю залогу. Відпливши в цьвітни з місця, де набирали збіже, прибув пароход вже в перших днях мая на місце свого призначеня та станув побіч суден, котрі поставлено при березї на якорі. Фома мав порученє як можна найскорше відставити збіже і відобравши гроші відправити ся в Перм, де ждав на него набір зелїза, котре Гнат приняв ся доставити на ярмарок.

Судна станули против більшого села, притикаючого до соснового бору, що віддалений був від берега на дві версти. Уже на другий день досьвіта явилась на березї велика та крикдива товпа баб і мужиків, піших і кінних; з криком та піснями они розсипались по покладі і — вмить закипіла робота.

Баби спустившись на спід судна насипували збіже в мішки, мужики закинувши мішки на плечі поспішно бігали по ступенях на берег, а від берега до села поволи тягнулись підводи, тяжко наладовані збіжем довго ожиданим. Баби співали піснї, мужики жартували і весело посьміхковувались, матрози уважаючи себе за сторожів порядку, покрикували на працюючих, дошки ступенів угинаючись під ногами тяжко хлопали по водї, а на березї іржали конї, скрипіли телїги і пісок під їх колесами....

Сонце тілько що зійшло, в здух був оживлюючо сьвіжий і густо наповнений запахом сосни; спокійна вода ріки, в котрій як в зеркалї відбивалось ясне небо, мило журчала, розбиваючись о передні части суден і ланцухи якорів. Веселий, голосний шум працї, молода красота весняної природи, осьвіченої милим проміном сонця, — всьо то було повне сьвіжої, добродушної, трохи грубоватої сили, котра приємно настроювала душу Фоми, викликуючи в нїм нові невисказані чувства і бажаня. Він сидїв за столом в шатрі парохода і пив чай з Єфимом і відборцем збіжа, земским урядником — рудим і короткозорим паном в очицях. Нервово підкидаючи раменами, охриплим голосом розказував він о тім, як голодували селяни, але Фома байдужно слухав его та дивив ся то на роботу в долинї, то на другий берег ріки — високий, жовтий, пісковий склін, на котрого краю стояли сосни. Там було безлюдно і тихо.

— Треба буде поїхати там, — погадав Фома. А до уший єго, як би звідкись здалека, доносив ся неспокійний, неприятно різкий голос урядника.

— Ви не повірите.... дійшло вкінци до страшних річий! Був такий случай: в Осї, до одного інтелїґентного чоловіка приходить мужик і приводить з собою доньку, шістьнайцятилїтну дївчину.... — Чого хочеш? — „Та я, каже, привів дочку вашому благородию....“ — На що? — „Та може, говорить, возьмете єї.... ви чоловік нежонатий“. — То єсть, як то? Як ти то думаєш? — „Я водив, каже, водив єї всюди по місті, хотів до служби віддати та ніхто не бере єї. Возьміть єї от хоч би за любовницю! — Розумієте? Він робить предложенє, аби єго доньку, уважайте! єго доньку взяли за любовницю! Чорт то знає, що там єсть? га? Той, розуміє ся, обурив ся, накинув ся на мужика і сварить.... Але мужик розумно говорить єму: „Ваше благородіє! на що она менї в нинїшних часах? Зовсїм непотрібна.... а у мене, каже, є ще три хлопці, они робітниками будуть, їх треба удержати.... дайте, каже, десять рублїв за дївку, а я з хлопцями поправимо собі житє....“ Що скажете на то? Просто страшна річ, кажу вам....

— Не хо-ро-шо! — зітхнув Єфим. — Га, щож робити, голод, сказано, не тїтка... — У живота, бачите, є також свої закони...

А у Фоми оповіданє то викликало якесь непонятне єму, сильне і тужне заінтересованє судьбою дївчини і молодець скоро спитав урядника:

— І щож, пан сей купив єї?

— Розуміє ся що нї! — з докором промовив урядник.

— А що з нею стало ся?

— Знайшлись добрі люди... заняли ся нею...

— Та-ак! — протягнув Фома і нараз твердо та гнївно заявив: — Я би того мужика так був виправ! Цїлу пику роздусив бя єму! — і він показав урядникову великий, сильно стиснений кулак.

— За що? — заверещав урядник непри-

з буками на об'їздчиків, а ті знов стали стріляти, і так прийшло до формальної битви, підчас котрої стріляно 111 разів, і згинуло 3 людий, проводир Кішель і двох пачкарів, пять було тяжко а трох легко ранених. Сих трох арештовано, а тяжко ранених відставлено поки що до шпиталю.

— **Підпалене з любови.** Віденьский суд карний судив сими днями оригінальну справу, і треба признати, що судиї присяжні осудили цілу справу зовсім справедливо. Річ була така: Людвик Шпіц, властитель корсетів, був жонатим, а держав у себе касиерку Марию Шу, давну свою любку, котра тепер також була віддана. Обоє ще и тепер любили ся. Шпіцови якось не вело ся, і він потребував в послідних часах більше гроший, як коли небудь, бо сподівав ся приросту родини. Отже щоби дійти до гроший, обезпечив склеп на 12.000 зр., хоч він варт був ледви що більше як 2000 зр. Коли єму жінка злягла, він вислав касиерку, щоби та роздобула єму гроший, а коли то не удало ся, він казав її підпалити склеп, щоби тим способом узискати премію асекурацийну. На день перед тим розповів він касирці докладно як і що она має зробити, від чого зачати, а навіть зробив маленьку пробу. На другий день перед вечером, коли вже склеп треба було замикати, Шпіц пішов собі на місто а Шу підпалила склеп і замкнула. Незадовго станув цілий склеп в полуміни і вигорів до тла. Але коли опісля комісар поліциї переводив слідство, з чого взяв ся огонь Шу розповіла зараз все як було і длятого обоє зі Шпіцом мусили відповідати перед судом. Шпіц випирав ся всего і сказав, що то касиерка із злости на него за то, що він не хотів вже дальше з нею жити, кинула на него то підозріне. Тимчасом Шу представила річ зовсім инакше. Она любила Шпіца, коли той був ще нежонатим, не перестала єго любити, коли він єї покинув а з другою оженив ся; противно, она обняла у него посаду касиерки і помагала єму в єго грошевих клопотах, ходила по людях і позичала гроші для него, а коли єго жінка занедужала, она й дома єму помагала та вела єго господарство. Коли Шпіц сказав їй, щоби она підпалила склеп, она зразу налякала ся того злочину, але коли він став єї просити і представляв своє сумне положенє, єї взяв жаль і она дійстно підпалила, але по тім злочині так єї совість гризла, що она таки мусїла все виявити. Судиї присяжні признали одноголосно Шпіца виноватим підпаленя, а Марию Шу признали одноголосно невинною. Трибунал засудив Шпіца на 4 роки тяжкої вязниці а Марию Шу увільнив мимо того, що она власною рукою підложила огонь.

— **Бистроумність педаґоґа.** Один управитель школи на пруским Шлеску впав на оригінальну гадку. Він добачив то, що мало-що не всї люди в єго сторонах не розуміють ся як потреба на зелїзничих розкладах їзди, не уміють їх відчитувати і не знають як розпізнавати на них, котрі поїзди з котрими сполучають ся. Він вислав для того до дирекциї зелїзничої у Вроцлаві просьбу, щоби она прислала єму для ужитку в єго школї старі розклади їзди, отже на будуче будуть з тої школи виходити люди, що будуть знати ся також і на розкладах їзди.

Телеґрами.

Відень 11 липня. Як Fremdenblatt доносить розпочали ся вчера перед полуднем конференциї між обома президентами міністрів д-ром Кербером і Селем. Крім Селя перебувають у Відни і инші міністри угорскі.

Рим 11 липня. Король Віктор Емануель покриває всї кошти своєї подорожи до Росиї із своїх приватних средств.

Париж 11 липня. В цілій Франциї настали такі спеки, що міністерство війни веліло застановити всї маневри войскові.

Чернівці 11 липня. Буковиньский сойм ухвалив на вчерашнім засїданю обняти продаж соли в заряд краю.

родним голосом і зірвав очиці з носа. Ви не розумієте мотиву...

— Я вже розумію! — упрямо кивнувши головою, сказав Фома.

— Але щож він мав зробити?... Прийшло єму до голови...

— А чи можна чоловіка продавати?

— Ах! Не по людски то, признаю, знаю то....

— І до того ще дівчину! Дав би я єму десять рублів!

Урядник безнадійно махнув рукою і мовчав. Єго рух заклопотав Фому, він підняв ся із за стола і підійшовши до поруча, став дивити ся на палубу судна, наповнену товпою людий весело працюючих. Шум опоював єго і якесь неозначене чувство, яке в души єго зродилось, приняло форму сильного бажаня, самому працювати, мати казочну силу, великі плечі і відразу положити на них сотню мішків жита, щоби всї подивляли єго...

— Рушайтесь скорше! — голосно крикнув він в долину. Кілька голов піднялось до него, мелькнула перед ним якісь лиця, а одно з них, лице женщини, з чорними очима, любязно і заманчиво усьміхнулось до него.

Від усьмішки тої в груди своїй почув огонь, що неначе горячою филею розляв ся по жилах. Він відірвав ся від поруча і знов підійшов до стола, чуючи, що лице єму горить.

— Слухайте! — звернув ся до него урядник — зателеґрафуйте свому вітцеви, нехай ще кине трохи зерна на причинок! Подивіть ся скілько тут марно іде, а прецінь тут кождий фунт дорогий! Треба то також зрозуміти! Ну, вже ваш отець... — кінчив він з їдкою усьмішкою.

— Скілько кинути? — з повагою і чемно спитав Фома. Желаєте сто пудів? Двіста?

— Я... дякую Вам! — змішаний і веселий промовив урядник... — Коли ви маєте право...

— Я тут паном! — рішучо сказав Фома... — А про вітця ви не маєте права так говорити... і корчити лице...

— Простіть! І... я не сумніваюсь о вашій повновласти... сердечно дякую вам і вашому вітцеви в імени всїх тих людий... — в імени народу!

Єфим з трівогою глядів на молодого пана і видовживши уста поцмокував ними, а пан з гордим лицем слухав скору бесїду урядника, що сильно стискав єму руку.

— Двіста пудів! Отсе по руски, молодий чоловіче! А я сейчас оголошу мужикам о вашім дарі. Побачите, які они вдячні будуть і раді...

І він сильно крикнув в долину:

— Діти! Пан дає даром двіста пудів...

— Триста перебив єму Фома.

— Триста пудів... о! спасибіг! Триста пудів зерна, діти!

Але ефект був слабий. Мужики підняли голови до гори і мовчки знову спустили їх, взявшись до роботи. Лише кілька голосів нерішучо і як би від нехочу відозвались:

— Спасибіг... Дай тобі Господи... Дуже дякуємо...

А хтось весело і згірдно крикнув:

— Що то єсть овва! От як би так по килишку горівки... була би се ласка... ліпша!... А збіже не для нас, оно для земства...

— Ах, они не розуміють! — заклопотаний сказав урядник. — Я піду і об'ясню їм...

І він щез. Але Фому не інтересувало поведене мужиків до єго дару: він видів, що чорні очи румяної женщини дивлять ся на него так дивно, так мило для него. Они дякували єму, з пестощами кликали до себе і кромі них — він нічого не видів. Та женщина була одіта по міскому — в черевики і в перкалевий кафтаник, а єї чорне волосє було прикрите якоюсь дивною хусткою. Висока і струнка, она, сидячи на купі дров, поправляла мишки, звинно рушаючи руками, голими до ліктів і все усьміхаючись до Фоми.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ІНСЕРАТИ.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).